

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
МИНИСТЕРСТВО НА ФИНАНСИТЕ

МИНИСТЕРСТВО НА ФИНАНСИТЕ

ДИРЕКЦИЯ "ФИНАНСИ НА ОБЩИНИТЕ"

ФО № 1/28.01.2014 г.

ДО

КМЕТА НА ОБЩИНАТА

КОПИЕ:

ДО
ПРЕДСЕДАТЕЛЯ НА
ОБЩИНСКИЯ СЪВЕТ

УКАЗАНИЯ

**ОТНОСНО: СЪСТАВЯНЕТО И ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА
БЮДЖЕТИТЕ НА ОБЩИНИТЕ И НА
СМЕТКИТЕ ЗА СРЕДСТВА ОТ
ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ ЗА 2014 ГОДИНА**

I. ОБЩА ЧАСТ

Тези указания се издават на основание Закона за публичните финанси (ЗПФ).

С тях се определят основните насоки за съставянето и изпълнението на бюджета на общината за 2014 г. във връзка с разпоредбите на Закона за държавния бюджет на Република България за 2014 г. (ЗДБРБ за 2014 г.) и на Постановление № 3 от 15.01.2014 г. на Министерския съвет за изпълнението на държавния бюджет на Република България за 2014 г. (ПМС № 3 от 2014 г.).

С чл. 50 от ЗДБРБ за 2014 г. са приети размерите на бюджетните взаимоотношения между централния бюджет и бюджетите на общините за 2014 г. под формата на обща субсидия за делегираните от държавата дейности, трансфери за местни дейности (обща изравнителна субсидия, трансфер за зимно поддържане и снегочистване на общински пътища) и целева субсидия за капиталови разходи.

Бюджетът на общината се съставя, приема и изпълнява по ред, определен от общинския съвет в приетата от него наредба по реда на чл. 82, ал. 1 и чл. 94, ал. 1 от ЗПФ.

Съгласно чл. 94, ал. 2 от ЗПФ общинският съвет приема с решение бюджета на общината по показателите по чл. 45, ал. 1 от ЗПФ в срок до 15 работни дни от внасянето му от кмета. Размерите на бюджетните взаимоотношения с държавния бюджет трябва да съответстват на приетите със закона за държавния бюджет за съответната година, както и на други относими за съответната община показатели и разпоредби.

На основание чл. 94, ал. 3 от ЗПФ с решението за приемане на бюджета на общината общинският съвет одобрява и:

- максималния размер на новите задължения за разходи, които могат да бъдат натрупани през годината по бюджета на общината, като наличните към края на годината задължения за разходи не могат да надвишават 5 на сто от средногодишния размер на отчетените разходи за последните четири години; ограничението не се прилага за задължения за разходи, финансирани за сметка на помощи и дарения;
- максималния размер на ангажиментите за разходи, които могат да бъдат поети през годината, като наличните към края на годината поети ангажименти за разходи не могат да надвишават 30 на сто от средногодишния размер на отчетените разходи за последните четири години; ограничението не се прилага за ангажименти за разходи, финансирани за сметка на помощи и дарения;
- размера на просрочените задължения от предходната година, които ще бъдат разплатени от бюджета за текущата година;
- размера на просрочените вземания, които се предвижда да бъдат събрани през бюджетната година;
- лимита за поемане на нов общински дълг, максималния размер на общинския дълг и на общинските гаранции към края на бюджетната година, съгласно чл. 39 от ЗПФ;
- разчет за капиталовите разходи, включващи всички източници на финансиране, в т.ч. за: разпределението на целевата субсидия за капиталови разходи, приета с чл.50 от ЗДБРБ за 2014 г., по обекти за строителство и основен ремонт, за придобиване на материални и нематериални дълготрайни активи и за проучвателни и проектни работи, включително за съфинансиране на проекти
- план-график за разплащане на просрочените задължения (**приложение № 1**);
- индикативен годишен разчет за сметките за средства от Европейския съюз съгласно чл. 144 от ЗПФ;
- актуализирана бюджетна прогноза за периода 2014 – 2016 година.

В съответствие с чл. 94, ал. 6 от ЗПФ бюджетът на общината се разпределя по тримесечия и разпределението се утвърждава по ред, определен с наредбата на общинския съвет по чл. 82, ал. 1 от ЗПФ.

Обръщаме внимание, че в съответствие с изискванията на чл. 3, ал. 1 от Закона за финансовото управление и контрол в публичния сектор (ЗФУКПС) ръководителите на организациите от публичния сектор отговарят за осъществяване на финансовото управление и контрол във всички ръководени от тях структури, програми, дейности и процеси при спазване на принципите за законосъобразност, добро финансово управление и прозрачност.

Ръководителите на всяко ниво в организациите, в съответствие с чл. 3, ал. 2 от ЗФУКПС, отговарят и се отчитат пред горестоящия ръководител за своята дейност по отношение на финансовото управление и контрол в структурите и звената, които ръководят.

Съгласно чл. 11, ал. 13 от ЗПФ първостепенните разпоредители с бюджет (ПРБ) упражняват контрол върху процесите по планирането, съставянето, изпълнението и отчитането на бюджетите на разпоредителите с бюджет от по-ниска степен, при спазване на определените с чл. 20 от същия закон принципи за всеобхватност, отчетност и отговорност, адекватност, икономичност, ефикасност, ефективност, прозрачност, устойчивост и законосъобразност.

Подчертаваме, че отчетността на касова и на начислена основа се извършва в съответствие с указанията на министъра на финансите съгласно чл. 164 от ЗПФ.

Съгласно чл. 21, ал. 1 от ЗПФ ръководителите на бюджетните организации са отговорни за изграждането, функционирането и отчитането на системи за финансово управление и контрол в съответствие с действащото законодателство.

Първостепенните разпоредители с бюджет следва да създадат необходимата организация за поддържане на добро финансово състояние и ефективно, ефикасно и икономично използване на бюджетния ресурс. От особено значение е финансовото управление и контрол да се извършва при засилена финансова дисциплина и ясно дефинирани приоритети, като не се поемат ангажименти (задължения), които финансово не са обезпечени, и да не се допускат просрочени задължения и вземания. За целта следва да се създаде организация за текущо анализиране изпълнението на съответния бюджет с оглед своевременното идентифициране на рисковете и причините за възникване на просрочени задължения и вземания, въз основа на информацията за поети ангажименти и начислени задължения и за начислените вземания в системата на ПРБ (второстепенни и от по-ниска степен разпоредители с бюджет). Едновременно с това следва да се предприемат и необходимите мерки за преодоляване на възникналите проблеми.

Във връзка с изискването на § 20 от ПЗР на ЗПФ, в срок три години от влизането в сила на ЗПФ, общините следва да приведат показателите си за наличните в края на годината поети ангажименти и задължения за разходи в съответствие с ограниченията по чл. 94, ал. 3, т. 1 и 2 от ЗПФ. Обръщаме внимание, че общините следва да създадат **вътрешна координация и правила за взаимодействие и обвързаност на дейностите по съставянето, приемане и изпълнение на бюджетите, отчетността и организирането и провеждането на обществените поръчки, с цел привеждане на дейността на ПРБ в съответствие с изискванията на ЗПФ.** Във връзка с това следва да се имат предвид дефинициите на наблюдаваните показатели съгласно §1 т.т. 16; 21; 22 и 27 от Допълнителните разпоредби на ЗПФ. Разпределението на бюджетите на ПРБ за 2014 г. следва да бъде съобразено и с утвърдените със ЗДБРБ за 2014 г. допустими максимални размери на новите задължения за разходи, които могат да възникнат през 2014 г. и на ангажиментите за разходи, които могат да бъдат поети през 2014 г. Първостепенните разпоредители с бюджет могат да поемат нови задължения и ангажименти над утвърдения им допустим максимален размер за 2014 г. само след извършването на съответните

промени по реда на чл. 94 от ЗПФ. Съгласно разпоредбата на чл. 102 от ЗПФ, ПРБ не могат да извършват разходи и да поемат задължения за разходи за текущата година, надхвърлящи общия размер на утвърдените разходи и задължения за разходи по бюджетите им.

На основание чл. 97 от ЗПФ бюджетът на общината се публикува на интернет страницата на общината в срок до 10 работни дни след приемането му от общинския съвет. Бюджетът на общината се предоставя на Сметната палата и на Министерството на финансите в срок до един месец след приемането му.

Изискваните с тези указания документи се представят в Министерството на финансите (МФ) в определените срокове.

Министерството на финансите може да изисква допълнителна информация от общините в сроковете за представяне на отчетите относно изразходваните бюджетни средства от предоставени целеви субсидии за капиталови разходи и целеви трансфери.

Всички обяснителни записки, изисквани с тези указания, се представят в електронен вид. За целта ПРБ определят длъжностно/и лице (лица), които изпращат необходимата информация.

II. ПРИХОДИ

На основание чл. 45, ал. 1, т. 1 от ЗПФ общинският бюджет включва приходи от:

- а) местни данъци - при условия, по ред и в граници, установени със закон;
- б) такси - при условия и по ред, установени със закон;
- в) услуги и права, предоставяни от общината;
- г) разпореждане с общинска собственост;
- д) глоби и имуществени санкции;
- е) лихви и неустойки;
- ж) други постъпления;
- з) помощи и дарения;

По бюджетите на второстепенните и от по-ниска степен разпоредители с бюджет по бюджетите на общините не се предвиждат приходи, с изключение на помощи и дарения. Това не се отнася за делегираните бюджети. Собствените приходи на училищата, детските градини и обслужващите звена, прилагачи системата на делегираните бюджети, се планират от съответните директори. Тези средства може да постъпват по банкови сметки на съответните структурни звена към общината и се централизират по бюджетната банкова сметка на общината.

В срока по чл. 97 от ЗПФ за представяне на бюджета на общината на Министерство на финансите (МФ) и на Сметната палата, в МФ се представя Справка (**приложение № 2**) за размера (ставката) на данъка върху недвижимите имоти и данъка при възмездно придобиване на имущество за 2014 г. съгласно наредбата на общинския съвет по чл. 1, ал. 2 от Закона за местните данъци и такси (ЗМДТ) за определяне на размера на местните данъци. Към справката се прилага заверен препис от съответните текстове на наредбата на общинския съвет, с които се определят конкретните размери на гореспоменатите данъци.

Събраните в брой приходи се внасят своевременно по съответните банкови сметки на бюджетните организации.

Директното разходване от касата на бюджетния разпоредител на събрани приходи в брой се прилага само по изключение или когато поради естеството на неговата дейност, прилагането на предходния абзац не е целесъобразно.

Ръководителите на бюджетните организации конкретизират и осигуряват прилагането на горепосочените изисквания чрез въвеждането на съответните контролни дейности по реда на чл. 13 от Закона за финансовото управление и контрол в публичния сектор.

III. БЮДЖЕТНИ ВЗАИМООТНОШЕНИЯ

На основание чл. 52, ал. 1 от ЗПФ бюджетните взаимоотношения на общинския бюджет с централния бюджет включват:

1. трансфери за:

- а) обща субсидия за финансиране на делегираните от държавата дейности;
- б) местни дейности, включително обща изравнителна субсидия;
- в) целева субсидия за капиталови разходи;
- г) други целеви разходи;
- д) финансови компенсации от държавата;

2. временни безлихвени заеми.

Съгласно чл. 52, ал. 2 от ЗПФ в общинския бюджет се включват и бюджетните взаимоотношения с други бюджети и сметки за средства от Европейския съюз.

За делегираните от държавата дейности се посочва общата субсидия за делегираните от държавата дейности по чл. 50 от ЗДБРБ за 2014 г. и частта (размера) на средствата от целевата субсидия за капиталови разходи, приета с чл. 50 от ЗДБРБ за 2014 г., които са предвидени за финансиране на обекти в делегираните от държавата дейности.

За местните дейности се посочват трансферите за местни дейности (обща изравнителна субсидия и трансфер за зимно поддържане и снегочистване на общински пътища), определени с чл. 50 от ЗДБРБ за 2014г., и частта (размера) на средствата от целевата субсидия за капиталови разходи, които са предвидени за финансиране на обекти в местните дейности, включително за изграждане и основен ремонт на общински пътища.

IV. ФИНАНСИРАНЕ

В този раздел се посочват основно всички получени заеми и погашенията по заеми, емисиите на общински ценни книжа и погашенията по тях, както и депозитите и наличностите по сметки.

V. РАЗХОДИ

В съответствие с чл. 45, ал. 1, т. 2 от ЗПФ общинският бюджет включва разходи за делегирани от държавата и за местни дейности, както и във функционален разрез съгласно единната бюджетна класификация, за:

- а) персонал;
- б) издръжка;
- в) лихви;
- г) помощи и обезщетения за домакинства;
- д) текущи субсидии;
- е) капиталови разходи.

Бюджетите за делегираните от държавата дейности не могат да бъдат по-ниски от определените в чл. 50 и в приложение № 6 към чл. 51 от ЗДБРБ за 2014 г. средства.

Делегираните от държавата дейности се финансират съгласно показателите, определени в Решение № 249 на Министерския съвет от 2013 г. за приемане на стандарти за делегираните от държавата дейности през 2014 г. с натурални и стойностни показатели, изменено с Решение № 658 на Министерския съвет от 2013 г.

Реализираните в края на годината икономии на средствата за финансиране на делегираните от държавата дейности остават като преходен остатък по бюджета на общината и се използват за финансиране на същите функции, групи и дейности по Раздел VI от ЕБК за 2014 г., включително за инвестиционни разходи съобразно решение на

общинския съвет. Преходните остатъци на звената от системата на народната просвета, които прилагат системата на делегиран бюджет, се възстановяват по бюджетите на всеки разпоредител с бюджет в срок до 31 януари 2014 г.

Реализираните в края на годината икономии от средствата за финансиране на местните дейности остават като преходен остатък по бюджета на общината и се използват за финансиране съобразно решение на общинския съвет.

Съгласно чл. 65, ал. 1 от ПМС № 3 от 2014 г. неусвоените средства от предоставени целеви субсидии за капиталови разходи и целеви трансфери по бюджетите на общините през 2013 г. се разходват за същата цел до края на 2014 г. за сметка на преходните остатъци.

В срока по чл. 97 от ЗПФ за представяне на бюджета на общината на Министерство на финансите (МФ) и на Сметната палата, в МФ се представя Справка за разпределението на средствата от преходния остатък от 2013 г. по функции и дейности по бюджета за 2014 година (**приложение № 3**).

Разходите по обслужването на общинския дълг (такси, лихви, комисионни и др.) се планират в разходната част на бюджета във **функция IX. Разходи, неklasифицирани в другите функции** от ЕБК, по съответните разходни параграфи.

Възстановяване на средства от субсидии (целеви трансфери), както и такива по препоръка на Сметната палата и Агенцията за държавна финансова инспекция.

Подлежащите на възстановяване средства от субсидии (целеви трансфери), както и такива по препоръка на Сметната палата и Агенцията за държавна финансова инспекция в случаи на констатирани нередности, общините възстановяват в полза на централния бюджет по сметка в БНБ с IBAN BG50 BNBG 9661 3000 1482 28 - „Възстановени трансфери за ЦБ”, BIC код BNBGBGSD.

В касовия отчет за изпълнението на бюджета и в сметките за средства от Европейския съюз на съответната община възстановените суми следва да бъдат отчетени по подпараграф 31-20 „Възстановени трансфери за ЦБ”(+/-) от Единната бюджетна класификация за 2014 г. Средствата, подлежащи на възстановяване от общините за заявени, но неразкрити специализирани институции и социални услуги в общността, се превеждат от общината по сметка на централния бюджет в БНБ с IBAN BG74 BNBG 9661 30 001444 01, BIC код BNBGBGSD и се отчитат по подпараграф 31-11 „Обща субсидия и други трансфери за държавни дейности от ЦБ за общини”.

Средствата, подлежащи на възстановяване по чл. 44, ал. 3 от ПМС № 3 от 2014 г., се превеждат по сметка на Главна дирекция „Пожарна безопасност и защита на населението” на Министерството на вътрешните работи в БНБ с IBAN BG04 BNBG 9661 3000 1573 01, BIC код BNBGBGSD и се отчитат по подпараграф 31-20 „Възстановени трансфери за ЦБ”.

VI. ПЛАНИРАНЕ НА РАЗХОДИТЕ ПО ФУНКЦИИ

Общата изравнителна субсидия, трансфера за зимно поддържане и снегочистване на общински пътища и целевата субсидия за капиталови разходи се утвърждават в размер на 95 на сто, като останалите 5 на сто се предоставят, в случай че не се превиши бюджетният дефицит по държавния бюджет.

Във връзка с това в бюджетната бланка, в § 00-98 „Резерв за непредвидени и неотложни разходи” в местните дейности, се заделя резерв за дейностите, финансирани с трансферите за местни дейности от централния бюджет и за целевата субсидия за капиталови разходи, като се следват принципите:

- пет на сто резерв за текущи разходи, финансирани с **трансфера за зимно поддържане и снегочистване на общински пътища** – в дейност 832 „Служби и дейности по поддържане, ремонт и изграждане на пътища”;

- пет на сто резерв за разходи, финансирани с **обща изравнителна субсидия** – в местни дейности, по функции, групи и дейности съобразно решението на Общинския съвет;
- пет на сто резерв за капиталови разходи, финансирани с **целевата субсидия за капиталови разходи** в т.ч.:
  - **за изграждане и основен ремонт на общински пътища** - в дейност 832 „Служби и дейности по поддържане, ремонт и изграждане на пътища“;
  - **останалата част от целевата субсидия** – в местни или в държавни дейности, по функции, групи и дейности, в зависимост от обекта, който се финансира.

Заделеният резерв от капиталови разходи, финансирани с целевата субсидия трябва да възлиза на 5 на сто от общия ѝ размер и следва да съответства на сумата по Раздел В от документацията за капиталови разходи за 2014 г., изготвена на ПП „Инвеститор“.

Определените по реда на чл. 51, ал. 1 от ПМС № 3 от 2014 г. средства за СБКО на персонала в делегираните от държавата дейности, заедно с припадащите се суми за данъци и осигурителни вноски, се планират по съответните бюджети в рамките на средствата за издръжка. Разходването на тези средства, както и припадащите се данъци и осигурителни вноски, се отчитат по съответните параграфи от ЕБК в зависимост от характера на плащането.

1. Функция „Общи държавни служби“

Делегирани от държавата дейности

Група „Изпълнителни и законодателни органи“

Дейност 122 „Общинска администрация“

В рамките на средствата, определени за общинска администрация в ЗДБРБ за 2014 г., кметовете определят индивидуалните възнаграждения на служителите в администрацията.

Напомняме, че следва да се предвидят средства за неизплатени възнаграждения за персонал от 2013 г., както и средства за изплащане на обезщетения за придобито право на пенсия и за неизползван платен годишен отпуск за лицата, на които предстои пенсиониране през 2014 г.

Местни дейности

Предвиждат се и се отчитат разходите за издръжка и възнагражденията на председателя на общинския съвет и общинските съветници, средствата за издръжка на общинската администрация, за капиталови разходи и др. Разходите за представителни цели на общините се определят от съответния общински съвет.

2. Функция „Отбрана и сигурност“

Делегирани от държавата дейности

Група „Полиция, вътрешен ред и сигурност“

Дейност 239 „Други дейности по вътрешната сигурност“

В рамките на определените средства по стандарти за: местните комисии за борба срещу противообществените прояви на малолетните и непълнолетните, центрoвете за превенция и консултативни кабинети към тях, обществени възпитатели; общинските съвети по наркотични вещества и на превантивно-информационните центрове; местните комисии за борба с трафика на хора, се разпределят разходите за персонал и издръжка.

В тази дейност се планират и отчитат разходите за издръжка за детски педагогически стаи, районни полицейски инспектори, заведения за отрезвяване и за домове за временно настаняване на пълнолетни лица.

Група „Защита на населението, управление и дейности при стихийни бедствия и аварии“.

Дейност 282 “Отбранително-мобилизационна подготовка, поддържане на запаси и мощности“

В рамките на определените средства по стандарти за денонощни оперативни дежурни и за изпълнители по поддръжка и по охрана на пунктове за управление се определя числеността на персонала и се разпределят разходите за персонал, други нормативно признати разходи на денонощните оперативни дежурни и издръжка.

Съгласно Постановление № 258 на Министерския съвет от 2005 г. за дейностите и задачите по отбранително-мобилизационна подготовка на държавните органи и юридическите лица с военновременни задачи, оперативните дежурни за носене на денонощно дежурство са щатна численост на персонала, а изпълнителите по поддръжка и по охрана на пунктовете за управление се назначават по преценка на ръководителите в или извън утвърдената численост на персонала.

В **дейност 283 „Превантивна дейност за намаляване на вредните последствия от бедствия и аварии“** и **дейност 284 „Ликвидиране на последици от стихийни бедствия и производствени аварии“** се отчитат средствата, предоставени по решения на Междудекомствената комисия за възстановяване и подпомагане към Министерския съвет (МКВП). Включват се и преходните остатъци от предоставени през 2013 г. средства по решения на МКВП.

В **дейност 285 „Доброволни формирования за защита при бедствия“** се отчитат средствата за доброволни формирования в изпълнение на чл. 42 и чл. 43 от Закона за защита при бедствия и по реда на Наредбата за условията, реда за получаване и размерите на възнагражденията на доброволците за обучение и за изпълнение на задачи за защита при бедствия, приета с Постановление № 143 на Министерския съвет от 2008 г.

Със съвместно писмо № I-72111/2/30.12.2013 г. и 95-22-261/30.12.2013 г. на министъра на вътрешните работи и министъра на финансите са дадени указания до общините относно реда и начина за предоставяне и разходване на средствата за доброволните формирования. Средствата се предоставят на общините по реда на чл. 109, ал. 3 от ЗПФ въз основа на акт на Министерския съвет.

Местни дейности

Група „Полиция, вътрешен ред и сигурност“

В **дейност 239 „Други дейности по вътрешната сигурност“** се планират и отчитат средства за звена „Общинска полиция“.

Група „Защита на населението, управление и дейности при стихийни бедствия и аварии“

В **дейности 283 „Превантивна дейност за намаляване на вредните последствия от бедствия и аварии“** се планират и отчитат средствата за осигуряване дейностите по плана за защита при бедствия.

В **дейност 284 “Ликвидиране на последици от стихийни бедствия и производствени аварии“** се предвиждат и отчитат средства за неотложни и непредвидени разходи, свързани със защитата на населението.

3. Функция „Образование“

Делегираны от държавата дейности

В **дейност 311 „Целодневни детски градини и обединени детски заведения“** (ЦДГ и ОДЗ) се планират и отчитат *средствата за обучението и възпитанието на децата от 1 г. до 6 г.* по стандартите за: дете в яслена група към ОДЗ, дете от 3 до 4 г. и дете в подготвителна група (на 5 и 6 г.) в ЦДГ или ОДЗ, разпределени чрез формула, както и

добавките за децата в детските градини. Първите два стандарта включват разходите за персонал, за квалификация на педагогическия персонал и средствата по Закона за здравословни и безопасни условия на труд (ЗЗБУТ). Стандартът за дете в подготвителна (целодневна или полудневна) група към детска градина включва разходите за персонал и за издръжка: средствата за осигуряване условия за обучението и възпитанието на децата, за квалификация на педагогическия персонал и по ЗЗБУТ.

В **дейност 312 „Специални детски градини“** се планират и отчитат текущите разходи за децата в **специалните детски градини**, а в **дейност 318 „Подготвителна група в училище“** - текущите разходи за децата от целодневни или полудневни **подготвителни групи към училище**.

В **дейностите 321, 322, 324 и 326** се планират и отчитат текущите разходи на училищата – специални, общообразователни, спортни и професионални. Средствата по стандартите за ученик, разпределени чрез формула, и средствата по добавките на учениците се включват в бюджетната дейност, в която се отнася училището.

Директорът на училището може да извършва компенсирани промени по плана на приходите и разходите, в т.ч. и по дейности. За промените се уведомява първостепенния разпоредител с бюджет (ПРБ).

В стандартите по образование **не се включват** средствата за стипендии на учениците, за учебници и учебни помагала за децата от подготвителните групи и за учениците до VII клас, за закрила на децата с изявени дарби, за безплатния превоз на учениците до 16-годишна възраст, за компенсиране на транспортни разходи на педагогическия персонал, за финансиране на здравни кабинети в училища и детски градини, за спорт за всички.

Преходните остатъци от стипендии се разчитат в разходен § 40-00 от ЕБК.

В **дейност 332 „Общежития“** се планират и отчитат текущите разходи на общежитията.

В **дейност 337 „Извънучилищни дейности“** се планират и отчитат разходите на извънучилищните педагогически учреждения за персонал и част от издръжката – средства по ЗЗБУТ и за квалификация на педагогическия персонал.

В **дейност 389 „Други дейности по образованието“** се планират и отчитат средствата за **безплатен превоз на учениците** до 16-годишна възраст, включително разходите за ученическите микробуси – за персонал на шофьорите на училищните микробуси, разходи за горива, винетки, застраховки и др.

По решение на ПРБ целеви средства могат да се делегират на училищата. Когато ПРБ прехвърля разходните ангажименти на училището (напр. разходите за възнаграждения и осигуровки на шофьорите на училищни микробуси) по дадена дейност, които са отговорност на ПРБ, той следва да прехвърли и средствата, които е получил за тази цел.

Предвидените по централния бюджет средства за закупуване на учебници и учебни помагала и за компенсиране на част от превозните разходи на педагогическия персонал по чл. 40в от Закона за народната просвета се предоставят на общините по реда на чл. 109, ал. 3 от ЗПФ въз основа на акт на Министерския съвет, предложен от министъра на образованието и науката. Общините следва да изискват от училищата да представят отчет за изразходваните бюджетни средства, предоставени им под формата на субсидия, по съответните разходни параграфи на ЕБК за 2014 г., в сроковете (месечни, тримесечни, годишни) за представяне на отчетите за касовото изпълнение от структурните им звена.

Предвидените в централния бюджет средства за закрила на деца с изявени дарби съгласно Наредбата за условията и реда за осъществяване на закрила на деца с изявени дарби, приета с Постановление № 298 от 2003 г., се предоставят тримесечно по бюджетите на общините, изпълняващи мерки за закрила на децата с дарби, по реда на чл. 109, ал. 3 от ЗПФ въз основа на акт на Министерския съвет.

Местни дейности

В дейност 311, „Целодневни детски градини и обединени детски заведения” се планират и отчитат разходите в целодневните детски градини за издръжка, включително храната на децата.

В дейностите 314 и 315 се планират и отчитат разходите за обучението и възпитанието на децата в полудневните и сезонни детски градини.

В дейност 336 „Столове” се планират и отчитат разходите за дейността на столовете. Режийните разноски за ученическото хранене включват разходите за персонал и за издръжка.

В дейност 337 „Извънучилищни дейности” се планират и отчитат разходите на извънучилищните педагогически учреждения, разкрити по решение на общинския съвет; разходите за издръжката за извънучилищните педагогически учреждения, разкрити по Закона за народната просвета.

4. Функция „Здравеопазване”

Делегирани от държавата дейности

В дейност 431 „Детски ясли, детски кухни и яслени групи към ОДЗ” – се планират и отчитат средства за заплати, други вознаграждения, осигурителни вноски от работодателя и средства за издръжка по ЗЗБУТ. Планирането на броя на местата в детските ясли и детските кухни се определя съгласно чл. 6 от Наредба № 26 на министъра на здравеопазването от 2008 г. за устройството и дейността на детските ясли и детските кухни и здравните изисквания към тях. Броят на местата в детските ясли и детските кухни по отчет се определя на основата на средната посещаемост (среден брой хранодни) за съответния отчетен период. В натуралните показатели не се включва броя на децата от яслените групи към ОДЗ.

В дейност 437 „Здравен кабинет в детски градини и училища” в рамките на средствата по стандарти се планират и отчитат средства за заплати, други вознаграждения, осигурителни вноски от работодателя и издръжка на кабинетите.

В дейност 469 „Други дейности по здравеопазването” в рамките на средствата по стандарти се планират и отчитат средствата за заплати и други вознаграждения на медиатори, осигурителните вноски от работодателя и средствата за издръжка по ЗЗБУТ.

В дейност 469 при изпълнението на бюджета се отчитат и средствата за пътните разходи на правоимащите болни и средствата за командировките на експертите от ТЕЛК .

Справката за фактически разходваните средства за командироване на експертите от ТЕЛК от друга община при освидетелстване на лица, живеещи на територията на тяхната община (приложение № 4) се изпраща в Министерството на финансите, дирекция „Финанси на общините” до 5-то число на месеца, следващ отчетното тримесечие, а за четвъртото тримесечие - не по-късно от 28 ноември 2014 г.

Средствата за пътните разходи на правоимащи болни и средствата за командировките на експертите от ТЕЛК се предоставят на общините по реда на чл. 109, ал. 3 от ЗПФ с акт на Министерския съвет.

Местни дейности

В дейност 412 „Многопрофилни болници за активно лечение” се планират и отчитат разходите за издръжка и капиталовите разходи, предоставени по решение на общинския съвет за болнична медицинска помощ.

В дейност 431 „*Детски ясли, детски кухни и яслени групи към ОДЗ*” се планират и отчитат разходите за издръжка и капиталовите разходи на детските ясли и детските кухни.

В дейност 469 „*Други дейности по здравеопазването*” се планират и отчитат предоставените по решение на общинския съвет средства на лечебни заведения, извън обхвата на болничната помощ или по програми.

5. Функция „Социално осигуряване, подпомагане и грижи”

Делегирани от държавата дейности

Група „Програми, дейности и служби по социалното осигуряване, подпомагане и заетостта”

Средства се планират и отчитат за персонал и издръжка.

За разчетени със ЗДБРБ за 2014 г. места в специализираните институции и социални услуги в общността, но неразкрити за съответното тримесечие на 2014 г., се представя справка (**приложение № 5**) в Министерството на финансите, дирекция „Финанси на общините” до **5-то число на месеца**, следващ отчетното тримесечие, а за четвъртото тримесечие - не по-късно от **5 декември** 2014 г.

При изпълнение на бюджета, в **дейност 589** „Други служби и дейности по социалното осигуряване, подпомагане и заетостта”, по разходен §§ 42-19 „Други текущи трансфери за домакинствата” от ЕБК се отчитат изразходваните средства по реда на Наредбата за определяне на реда за изплащане от държавата на присъдена издръжка, приета с Постановление № 167 на Министерския съвет от 2011 г. (НОРИДПИ). Средствата за изплащане на присъдена издръжка се предоставят на общините като обща субсидия за финансиране на делегираните от държавата дейности, по реда на чл. 109, ал. 3 от ЗПФ, с акт на Министерския съвет, въз основа на отчетени разходи, съобразно попълнена Справка за фактически изплатените средства за тази цел – (**приложение № 6**), ведно с разшифровка на сумите на ред „Други”, ако има такива - (**приложение № 6а**)

Справката се изпраща в Министерството на финансите, дирекция „Финанси на общините” до **5-то число на месеца**, следващ отчетното тримесечие, а за четвъртото тримесечие - не по-късно от **28 ноември** 2014 г. Министерството на финансите прихваща тези средства от подлежащата на предоставяне субсидия за действително извършени разходи за изплащане на присъдена издръжка, като наличните към 31 декември 2013 г. средства по бюджетите на общините, възстановени по реда на чл. 14, ал. 2 от НОРИДПИ, остават като преходен остатък и се използват през 2014 г. за същата цел.

Определеният с чл. 64 от ЗДБРБ за 2014 г. максимален размер на присъдена издръжка, която се изплаща от държавата за сметка на неизправния длъжник, за **2014 г. е 80 лв.** Дължимият максимален размер на месечна издръжка за м. декември 2013 г. се изплаща през м. януари 2014 г., в размер на **60 лв.**, съгласно § 11 от преходните и заключителните разпоредби на ЗДБРБ за 2013 г. Месечната издръжка се изплаща след изтичане на съответния месец, за който тя се дължи. Дължимият максимален размер на месечна издръжка за м. януари 2014 г. се изплаща през м. февруари 2014 г., в размер на **80 лв.**, съгласно чл. 64 от ЗДБРБ за 2014 г. В случаите, в които общината на основание чл. 9, ал. 3 от НОРИДПИ следва да възобнови изплащането на издръжката, считано от датата от която плащането ѝ е било спряно и периодът за плащане е за **2013 г.**, дължимият максимален размер е **60 лв.** Дължимият максимален размер е 60 лв. и във всички останали случаи, когато държавата изплаща присъдена издръжка, дължима за 2013 г., но платена през 2014 г.

Обръщаме внимание на случаите, в които се изплаща изменен размер на присъдена издръжка (чл. 10 от НОРИДПИ). Когато със съдебно решение е изменен размерът на издръжката, **тя се дължи от датата на влизане в сила на съдебното решение**, а не за

времето по изпълнителния лист. Датата следва да е видна от получения чрез съдебния изпълнител заверен препис от съдебното решение, удостоверяващ влизането му в сила.

Държавата се смята за присъединен вискател за частното държавно вземане за изплатената по реда на НОРИДПИ издръжка. Длъжникът чрез съдебния изпълнител възстановява по бюджета на съответната община платената по реда на НОРИДПИ издръжка, заедно със законната лихва, начислена за периода, през който е изплащана издръжката. Разходите за такси, разноски и за лихви по изпълнителното дело **не се изплащат** от общината. Те се събират от длъжника чрез съдебния изпълнител.

Местни дейности

Група „Програми, дейности и служби по социалното осигуряване, подпомагане и заетостта”

В *дейност 524 „Домашен социален патронаж”* се планират и отчитат разходите само за този вид дейност.

В *дейност 525 „Клубове на пенсионера, инвалида и др.”* се планират и отчитат разходите на клубовете, а в *дейност 532 „Програми за временна заетост”* – разходите за издръжка по програмата.

В *дейност 589 „Други служби и дейности по социалното осигуряване, подпомагане и заетостта”* се планират и отчитат разходите за трапезарии и други социални услуги. Тук се включват и разходите за домовете за социални грижи, разкрити с *решение на общинския съвет* като местна дейност.

6. Функция „Почивно дело, култура, религиозни дейности”

Делегирани от държавата дейности

Група „Физическа култура и спорт”

В *дейност 713 „Спорт за всички”* се отчитат целевите средства за подпомагане на физическото възпитание и спорта, предоставени на общините за общинските детски градини и училища по реда на Постановление № 129 на Министерския съвет от 2000 г. за определяне на минимални диференцирани размери на паричните средства за физическо възпитание и спорт, които се осигуряват от държавния бюджет и от бюджетите на общините. Те се предоставят на общините като обща субсидия за делегираните от държавата дейности и се отчитат по съответните разходни параграфи, съгласно одобрените от Министерството на образованието и науката проекти на училищата и детските градини.

Неизразходваните целеви средства от 2013 г. за спортни дейности на учениците и на децата в детските градини се използват за същите цели през 2014 година.

Предвидените в централния бюджет за 2014 г. средства за подпомагане на физическото възпитание и спорта при условията и по реда на ПМС № 129 от 2000 г. за определяне на минимални диференцирани размери на паричните средства за физическо възпитание и спорт, които се осигуряват от държавния бюджет и от бюджетите на общините, се предоставят по бюджетите на общините по реда на чл. 109, ал. 3 от ЗПФ въз основа на акт на Министерския съвет, предложен от министъра на образованието и науката.

Общините следва да изискват от училищата да представят отчет за изразходваните бюджетни средства, предоставени им под формата на субсидия, по съответните разходни параграфи на ЕБК за 2014 г., в сроковете (месечни, тримесечни, годишни) за представяне на отчетите за касовото изпълнение от структурните им звена.

Група „Култура”
Дейност 738 „Читалища”

Субсидията по бюджета на общината за читалищна дейност се разпределя между читалищата на територията на съответната община от комисия съгласно разпоредбата на чл. 23, ал. 1 от Закона за народните читалища (ЗНЧ). *Препоръчва се* комисията, *при разпределяне на средствата по читалища*, да задели резерв за изплащане на обезщетения за придобито право на пенсия и за неизползван платен годишен отпуск за читалищни служители, на които предстои пенсиониране през 2014 г.

Общините следва да представят заедно с бюджета си Справка за разпределение на субсидията за 2014 г. по читалища (**приложение № 7**).

Общините следва да изискват от читалищата да представят отчет за изразходваните бюджетни средства, предоставени им под формата на субсидия, по съответните разходни параграфи на ЕБК за 2014 г., в сроковете (месечни, тримесечни, годишни) за представяне на отчетите за касовото изпълнение от структурните им звена.

Дейност 739 „Музеи, художествени галерии, паметници на културата и етнографски комплекси с национален и регионален характер” и дейност 751 „Библиотеки с национален и регионален характер”

В рамките на определените средства по стандарти за съответния културен институт (библиотека, музей, художествена галерия) се разпределят разходите за заплати, други възнаграждения и плащания за персонала, осигурителни вноски от работодатели и издръжка.

Следва да се има предвид, че субсидираната численост не е щатна численост, а е натурален показател, съгласно който се определя годишният размер на средствата за финансиране на съответния общински културен институт или читалище. В рамките на тези средства **се определя числеността на щатния персонал**, съответните средства за заплати и осигурителни вноски, както и останалите разходи за текуща издръжка.

За дейностите в системата на културата по решение на общинските съвети може да се предостави правото на второстепенни разпоредители с бюджет с възможност да съставят бюджети, съгласно разпоредбата на чл. 23г от Закона за закрила и развитие на културата.

Местни дейности

В местните дейности се предвиждат средства за финансиране на дейности по почивно дело и социален отдих; детски и специализирани спортни школи; театри, филхармонични дружества, оркестри и ансамбли, музеи, художествени галерии, паметници на културата и етнографски комплекси с местен характер; радиотранслационни възли; обредни домове и зали; зоопаркове; градски библиотеки и други дейности по културата.

Група „Физическа култура и спорт”

На основание чл. 59, ал. 2 от Закона за физическото възпитание и спорта, по *решение на общинския съвет*, общините могат да подпомагат със средства от собствени приходи спортни организации, спортни училища и туристически дружества, чиито седалища и дейност са на територията на общината, като конкретния размер на субсидията се определя с решението за приемане на бюджета.

Общините следва да изискват от съответните организации и разпоредители с бюджет да представят отчет за изразходваните бюджетни средства по съответните разходни параграфи на ЕБК за 2014 г., в сроковете (месечни, тримесечни, годишни) за представяне на отчетите за касовото изпълнение от структурните им звена.

Съгласно чл. 63, ал. 4 от Закона за физическото възпитание и спорта, общините **не** могат да предоставят субсидии за подпомагане на спортни организации, които не са

регистрирани като юридически лица с нестопанска цел в обществена полза при условията и по реда на Закона за юридическите лица с нестопанска цел.

Група „Култура”

В дейност 745 "Обредни домове и зали" по §42-14 "Обезщетения и помощи по решение на общинския съвет" се отчитат предвидените с решение на общинските съвети средства за подпомагане разходите за погребения с източник на финансиране имуществените данъци, таксите, неданъчните и другите общински приходи. В помощта се включват разходите за издаване на смъртен акт, некролог, ковчег, превоз на покойника, надгробен знак, изкопаване и заравяне на гроба или кремиране по цени, утвърдени от общинските съвети. Помощта се предоставя за самотни, без близки и роднини, бездомни, безпризорни, настанени в заведения за социални услуги и регистрирани в службите за социално подпомагане лица.

7. Функция „Жилищно строителство, благоустройство, комунално стопанство и опазване на околната среда”

Местни дейности

Група „Жилищно строителство, благоустройство, комунално стопанство”

Разходите, свързани с изграждането, ремонта и поддържането на уличната мрежа, включително и на прилежащите ѝ тротоари, велосипедните алеи, площадни пространства и др., следва да се планират и отчитат в *дейност 606 „Изграждане, ремонт и поддържане на уличната мрежа”*. В съответствие с реда по чл. 30, ал. 4 от Закона за пътищата, в тази дейност се планират и отчитат разходите на общината и за улици, които едновременно са участъци от републикански пътища. В същата дейност се попълва и натуралният показател *„дължина на уличната мрежа-км”*.

Във връзка със задължението на кметовете на общини съгласно чл. 6, ал. 3 от Закона за енергетиката да осигуряват изграждането, експлоатацията, поддържането и развитието на мрежите и съоръженията за външно осветление на територията на общината за имоти - общинска собственост, в *дейност 604 „Осветление на улици и площади”* се планират и отчитат разходи за заплати, възнаграждения и осигурителни вноски на персонала. В същата дейност се попълва натуралният показател *„площ на урбанизираната територия - кв.км”*, данните за който трябва да бъдат съгласувани със съответната техническа служба в общината. В *група „Опазване на околната среда”*, в *дейност 622 „Озеленяване”* се попълва натурален показател *„зелени площи - кв.м.”*.

При изпълнение на бюджета във функцията се отчитат и средствата за финансово осигуряване изграждането на жилища, дадени в обезщетение на собственици на недвижими имоти, отчуждени по реда на Закона за териториално и селищно устройство (отменен) или на Закона за собствеността по цени съгласно отменената Наредба за цените на недвижимите имоти (РМС № 433/2001 г.). В изпълнение на чл. 42 от ПМС № 3 от 2014 г. предвидените в централния бюджет средства за покриване на разлики в стойността на жилищата, дадени в обезщетение на собственици на отчуждени недвижими имоти, се отпускат ежемесечно от Министерството на финансите въз основа на **писмено искане**, направено от общината с приложени разходооправдателни документи (Протоколи обр. 19 и Сметка 22) за извършено, но неразплатено строителство на жилищен обект в частта, принадлежаща се за тези жилища. Средствата се предоставят на общините като целеви трансфер.

8. Функция „Икономически дейности и услуги”

Местни дейности

Група "Транспорт и съобщения"

Средствата от целевата субсидия за капиталови разходи, предназначени за изграждане и основен ремонт на общински пътища, следва да се планират и отчитат в **дейност 832 „Служби и дейности по поддържане, ремонт и изграждане на пътища”** и съответно се отразяват в документацията за капиталови разходи. В същата дейност се попълва натуралния показател „дължина на местни общински пътища - км”.

Група „Други дейности по икономиката”.

Разходите, свързани със задълженията на общините по Закона за защита на животните за осъществяване на дейностите по овладяване популацията на безстопанствените животни, се планират и отчитат в **дейност 878 „Приюти за безстопанствени животни”**.

VII. КАПИТАЛОВИ РАЗХОДИ

Документацията за капиталовите разходи се разработва на програмен продукт ”МФПИ Инвеститор” – актуализирана версия във връзка с подготовката и изпълнението на бюджета за 2014 г., която е публикувана на интернет страницата на Министерството на финансите на адрес: <http://www.minfin.bg/> – раздел **Информация> Услуги> Обмен на данни с МФ> Програмиране, планиране, наблюдение и контрол при финансирането на публичните инвестиции**. На същата страница са публикувани документите *InvestitorManual_1.0.9* и *InvestitorStep_by_Step1.0.9*, които представят обстойно функционалните възможности на ПП ”МФПИ-Инвеститор” и начина му на използване чрез конкретни примери.

Във връзка с утвърдените с чл. 55, ал. 1 от ЗДБРБ за 2014 г. в размер на 95 на сто капиталови разходи на общините, финансирани с целева субсидия по чл. 50 от ЗДБРБ за 2014г., при въвеждането на информация в програмен продукт “Инвеститор” в **Раздел “В”**, в Стъпка 3/3 – Финансова част, се въвежда информация по обекти, от които е формиран **резервът от 5 на сто** от целева субсидия за капиталови разходи.

Информацията в раздели „А“ и „Б“ се въвежда по установения ред, съответно: в раздел „А“ за извършените и неразплатени разходи към 31 декември 2013 г., които са предвидени за разплащане през 2014 г., а в раздел „Б“ планираните за изпълнение капиталови разходи през 2014 г. Общият размер на целевата субсидия за капиталови разходи по раздели „А“ и „Б“ следва да бъде в размер 95 на сто от приетия за общината размер по чл. 50 от ЗДБРБ за 2014 г.

Въведената информация за капиталовите разходи, финансирани със средства от целевата субсидия по чл. 50 от ЗДБРБ за 2014 г., трябва да съответства на приетото от общинския съвет поименно разпределение на целевата субсидия по обекти за строителство и основен ремонт (включително за изграждане и основен ремонт на общински пътища), за придобиване на дълготрайни материални и нематериални активи и за придобиване на земя, съгласно решението на общинския съвет за приемане бюджета на общината. С решението на общинския съвет за приемане бюджета на общината за 2014 г. се определят поименно обектите, от които се формира 5 на сто резерв от целевата субсидия за капиталови разходи на общината по чл. 50 от ЗДБРБ за 2014 г. При вземане на това решение от общинския съвет препоръчително е резервът от 5 на сто да се формира от възможно най-малък брой обекти (един или два), които да не са пускови за 2014 г. Този подход ще изключи възникването на проблеми с разплащането и приемането на обектите при усвояването на утвърдените със ЗДБРБ за 2014 г. разходи в размер на 95 на сто.

Резервът за **изграждане и основен ремонт на общинските пътища** може да бъде по-малък от 5 на сто или от тях да не се формира резерв, в случай че е възможно да бъде формиран резерв от 5 на сто за сметка на друг/други обекти, финансирани с целевата

субсидия за капиталови разходи на общината за 2014 г., определена с чл. 50 от ЗДБРБ за 2014 г.

Общините следва да разпределят средствата за капиталови разходи в съответствие с национални, регионални и секторни политики. Приоритетно следва да се осигурява финансирането на преходните обекти, след като се изясни политиката по завършването на замразените обекти.

В документацията за капиталовите разходи за 2014 г. се включва информацията за капиталовите разходи, предвидени за финансиране със средства от Европейския съюз и средствата по други международни програми и договори, и свързаното с тях национално съфинансиране. Тази информация се включва в първоначалния план на капиталовите разходи, в актуализираната документация и в тримесечните отчети, въз основа на договора за безвъзмездна финансова помощ и/или договора с изпълнител на обществена поръчка за реализация на проекта, като в програмния продукт като източник на финансиране се попълва полето с наименование - „ИБФ и ИБС”, вид „Други”. Сумата за съфинансиране се планира в бюджета на общината по § 62-00 Трансфери между бюджети и сметки за средствата от Европейския съюз (нето) (62-02) предоставени трансфери (-), съгласно ЕБК за 2014 г. Във връзка с това към разчета за финансиране се прилага „Разшифровка на планираните трансфери от община за съфинансиране на проекти по програми на ЕС през 2014 г., по договори за безвъзмездна финансова помощ“ (**приложение № 8**).

Съгласно чл. 127 ал. 2 от ЗПФ паричните постъпления от продажба на общински нефинансови активи (§40-00) се разходват само за финансиране на изграждането, за основен и текущ ремонт на социална и техническа инфраструктура, както и за погасяване на ползвани заеми за финансиране на проекти на социалната и техническата инфраструктура. Във връзка с това, заедно с бюджета на общината за 2014 г., към документацията за капиталовите разходи се представя „Разшифровка за капиталовите разходи, финансирани от приходи по § 40-00 „Постъпления от продажба на общински нефинансови активи” (**приложение № 9**). Обектите, финансирани чрез паричните постъпления от продажба на общински нефинансови активи, следва да са идентични с тези, включени в плана за капиталови разходи на общината за 2014 г., разработен на ПП „Инвеститор” и съответстващи на решението на общинския съвет.

При значителни промени в сметната стойност или срока за реализация на проектите (нови или преходни) спрямо данните, посочени в утвърдения план за разпределение на капиталовите разходи през 2013 г., следва да се представи в Министерството на финансите, дирекция „Финанси на общините” мотивирана обяснителна записка.

Приетата с чл. 50 от ЗДБРБ за 2014 г. целева субсидия за капиталови разходи (без тази за изграждане и основен ремонт на общински пътища) се предоставя на общините до 5-то число на текущия месец като заложен лимит в СЕБРА в размер на 1/3 от тримесечното разпределение на годишния размер съгласно чл. 53, ал. 2 и при спазване на чл. 55, ал. 1 от същия закон. Неусвоеният лимит от предходните месеци се ползва за плащания с настъпил падеж през текущия месец. Целевата субсидия за капиталови разходи, предназначена за **изграждане и основен ремонт на общински пътища** по чл. 50 от ЗДБРБ за 2014 г., ще се предоставя въз основа на **заявки от общината** за необходимите средства съобразно договорените с изпълнителите план-графици за работа на обектите и при спазване на чл. 55, ал. 1 от същия закон (**приложение № 10**).

Средства за изпълнение на дейности и мерки за повишаване на енергийната ефективност с гарантиран резултат по реда на Наредба № РД-16-347 от 2009 г. (обн., ДВ, бр. 28 от 14.04.2009 г.) (Наредбата), се изплащат само за сгради – общинска собственост с разгъната застроена площ над 1000 кв. м. и обслужващи делегирани от държавата дейности. Средствата се предоставят по реда на чл. 109, ал. 3 от ЗПФ с акт на Министерския съвет, предложен от министъра на финансите въз основа на представени

документи от общини и от Агенцията за устойчиво енергийно развитие, съгласно чл. 9, ал. 3, чл. 10, ал. 4 и чл. 11, ал. 1 от Наредбата.

Документацията за капиталовите разходи за 2014 г., изготвена на програмния продукт „Инвеститор” - актуализирана версия за 2014 г., се представя на хартиен носител в един екземпляр и по електронната поща като **пакетен файл** (xml) на e-mail адреса на отговорника за общината. Само приложение № ПИ-1 следва да бъде подписано от кмета на общината и подпечатано, като всички приложения следва да са подписани и от указаните длъжностни лица. Документацията за капиталовите разходи и приложение № 8 и 9 се представят в МФ в срока по чл. 97 от ЗПФ за представяне на бюджета на общината на Министерство на финансите (МФ) и на Сметната палата. Към документацията за капиталовите разходи се прилагат копие от решението на общинския съвет, декларация за идентичност на данните от хартиения и електронен носител.

Общините представят в Министерството на финансите един път годишно (до 31 януари 2015 г.) актуализираната документация на капиталовите разходи за 2014 г. във връзка с извършени промени в бюджетните взаимоотношения на общината с централния бюджет и вътрешни компенсирани промени в разпределението на целевата субсидия за капиталови разходи, придружена с решенията на общинския съвет, копия от корекционните писма, справка в табличен вид с колони „било” и „става” за компенсирани промени и актуализирано приложение № 9.

Отчетите за изпълнение на капиталовите разходи през 2014 г. се представят в Министерството на финансите, дирекция „Финанси на общините” в срок до 20-то число на месеца, следващ отчетното тримесечие, а за IV-то тримесечие - в срока за представяне на актуализираната документация на капиталовите разходи за 2014 година. Отчетите се изготвят в разбивката по макета от програмния продукт – модул „Инвеститор”. Информацията за съответното тримесечие се изпраща на електронната поща на съответния отговорник от дирекция „Финанси на общините” за общината, като файлът трябва да бъде записан като пакетен (във формат „.xml”), а за четвъртото тримесечие се изпраща и на хартиен носител в един екземпляр, придружен с декларация за идентичност на данните от файла, изпратен на конкретна дата по електронната поща. Заедно с отчета по електронната поща се изпраща и приложение № 8 за съответното тримесечие като файл на Excel.

VIII. РЕД И УСЛОВИЯ ЗА ИЗВЪРШВАНЕ НА ПРОМЕНИ НА БЮДЖЕТНИТЕ ВЗАИМООТНОШЕНИЯ НА ОБЩИНИТЕ

Промени на бюджетните взаимоотношения на общините с централния бюджет се извършват в изпълнение на актове на Министерския съвет, по реда на чл. 109, ал. 3 от ЗПФ. В съответствие с чл. 111 от ЗПФ, когато в изпълнение на закон или акт на Министерския съвет се променят натурални и/или стойностни показатели в делегираните от държавата дейности, както и при промени в административно-териториалното устройство на страната, министърът на финансите извършва съответните компенсирани промени на взаимоотношенията между централния бюджет и бюджетите на общините.

Обръщаме внимание, че промените на бюджетните взаимоотношения на общините с разпоредителите с бюджет по държавния бюджет ще се извършват в съответствие с чл. 51 от ЗПФ и чл. 89, ал. 1 от ЗДБРБ за 2014 г.

IX. ФИНАНСОВИ ВЗАИМООТНОШЕНИЯ ПРИ УПРАВЛЕНИЕТО НА СРЕДСТВАТА ОТ ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ И НА ДРУГИ МЕЖДУНАРОДНИ ПРОГРАМИ И ДОГОВОРИ

За сметките за средства от Европейския съюз се съставят, утвърждават и актуализират разчети по реда на чл. 144, ал.3 от ЗПФ.

Разчетите за сметките за средства от Европейския съюз на общините се изготвят от кмета на общината и се утвърждават от общинския съвет. Редът за изготвяне, утвърждаване и актуализиране на разчетите се определя с наредбата на общинския съвет по чл. 82, ал. 1 от ЗПФ.

Прехвърлените по бюджета на съответната община средства от общинската приватизация се разходват по реда на чл. 127, ал. 3 и ал. 4 от ЗПФ.

Х. РЕД И УСЛОВИЯ ЗА ПРЕДОСТАВЯНЕ НА ИНФОРМАЦИЯ В ЦЕНТРАЛНИЯ РЕГИСТЪР НА ОБЩИНСКИЯ ДЪЛГ

Информацията се представя от общините в съответствие със Закона за общинския дълг (ЗОД), с Наредба № Н-19 от 2006 г. за определяне обхвата на информацията, която всички общини са длъжни да водят, съхраняват и предоставят на Министерството на финансите за поетия от тях дълг в съответствие с изискванията на Европейския съюз и на българското законодателство за отчетността, статистиката и бюджетирането на публичния сектор, както и за реда, начина и сроковете за отчитането и предоставянето ѝ, издадена от министъра на финансите, и с указанията по прилагането ѝ.

- При промяна в данните за дълга, общината е длъжна своевременно да информира Министерството на финансите чрез отразяване на информацията в „Регистър общински дълг”(РОД). Всяка община отразява своевременно текущите промени в обстоятелствата на поетия от нея дълг, **но не по-късно от 10-то число на следващия месец.**
- Данните за дълга на общините и издадените общински гаранции, попълнени в информационната система (РОД), в оборотните ведомости и касовите отчети, следва да бъдат обвързани. При необходимост от добавяне на нова информация или от променяне на вече подадена информация за вече изтекъл отчетен период (или периоди) следва да бъде изпратено писмено уведомление до Министерството на финансите от оторизираните лица. Писменото уведомление се изпраща сканирано с подпис и печат на кмета на съответната община по електронната поща на оторизираните за целта служители от дирекция „Финанси на общините” и се прикачва в „Документи” към съответния заем, по който се иска промяна.
- Поемането на дълг от второстепенен разпоредител с бюджет трябва да става чрез първостепенния разпоредител с бюджет (кмета на общината), по реда и сроковете, определени в ЗОД и ЗПФ.

Отговорността за коректността на вписаните в РОД данни е на оторизираните за работа с регистъра лица от общините. Напомняме, че съгласно промените в ЗОД (чл.58, ал.2), **за неизпълнение на задълженията по чл. 55, ал. 1, кметът на общината или упълномощеното от него длъжностно лице се наказва с глоба от 200 до 500 лв.**

Обръщаме внимание, че кметът на общината изготвя годишен отчет за състоянието на общинския дълг за 2013 г. и го внася в общинския съвет, който се приема с решение, а съобразно чл. 18 от същия закон в 10-дневен срок от приемането на съответното решение, кметът изпраща на министъра на финансите, с копие до Сметната палата, годишния отчет за състоянието на общинския дълг и решението на общинския съвет. При неизпълнение на разпоредбите на чл.18, кметът на общината съгласно чл. 58 се наказва **с глоба в размер на 500 лв.**

Към годишния отчет за дълга през 2013 г., който се изпраща до министъра на финансите, се прилагат и генерираните справки от Раздел *Справки* (пета и шеста по ред) на РОД:

- Съотношение на размера на плащанията по дълга за бюджетната година към общата сума на собствените приходи и изравнителната субсидия;
- Справка за съотношението на номинала на издаваните общински гаранции към общата сума на собствените приходи и общата изравнителна субсидия.

Нови моменти в Закона за общински дълг

От 1 януари 2014 г. са в сила промени в Закона за общинския дълг (с последно изм. и доп., бр. 15 от 15.02.2013 г., **в сила от 1.01.2014 г.**). По-важните от тях са в:

1. В чл. 3, т. 5 – се регламентира поемането на дълг чрез безлихвените заеми, отпуснати **по реда на ЗПФ**, за временен недостиг на средства по бюджетите на общините, а именно:

- по реда на чл. 103, ал. 1 на ЗПФ;
- по реда на чл. 103, ал. 2 на ЗПФ;
- по реда на чл. 104, ал. 1, т. 5 на ЗПФ.

Горепосочените заеми подлежат на вписване в РОД. За целта във функционалността на регистъра ще бъде създадена нова опция в полето „Вид на кредита“.

Заемите по чл. 104, ал. 1, т. 4 от ЗПФ (за авансово финансиране на плащания по европроекти от сметките за средства от ЕС) **не** подлежат на вписване в РОД.

Безлихвените заеми по реда на чл.104, ал.1, т.1 на ЗПФ подлежат на вписване в РОД по досегашния ред – в полето „Вид на кредита“ се избира опцията „Безлихвени заеми от ЦБ по програми, съфинансирани от ЕС“.

2. В чл. 3, т. 7 - се разширява обхватът на дълговете по смисъла на ЗОД. Това предполага, че освен досегашните търговски кредити и финансови лизинги **над** две години, от 1 януари 2014 г. поемането на този вид дългове се счита за такъв по смисъла на закона, независимо от срочността на договора. Всички тези дългове, поети (сключени) след 1 януари 2014 г. подлежат на вписване в РОД.

3. В чл. 8а – **общината извършва текущо наблюдение за състоянието на дълга на търговските дружества с общинско участие в капитала, както и на останалите контролирани от общината лица, чиито средства и операции не са включени в общинския бюджет.**

Разпоредбата предполага в общината да бъде създадена организация за събирането на информация за дълга за тези лица. Лицата се определят от НСИ за сектор „Местно управление“ и на този етап това са общинските болници.

В изпълнение на ал. 2 в РОД ще бъде създаден: „Подрегистър на дълга на контролираните от общините лица, попадащи в подсектор „Местно управление“;

Информацията за дълга на тези лица ще се събира към 31 март 2014 г., по ред и условия, определени в указания.

7. С чл. 56, ал. 1 от ЗОД се въвежда отговорност за кмета на общината за използването на постъпленията от дълга само по предназначението, за което общинският съвет е одобрил поемането на дълга.

При неспазването на тази разпоредба е предвидена глоба в размер от **1000 до 5000 лв.** съгласно чл.58, ал.3 от ЗОД.

XI. ДРУГИ

Бюджетът на общината за 2014 г. се предоставя на МФ чрез зареждането му в ИСО на електронен адрес: <http://iso.minfin.bg/>

Ръководството за потребителя на ИСО за работа с бюджета е публикувано на интернет страницата на МФ: <http://www.minfin.bg> (**Публични разходи> Финанси на**

общините> Документи> Макети на файловете за бюджетите на общините и за натуралните показатели

За целите на представянето на изискуемите данни за бюджета на общината за 2014 г. посредством ИСО определените със заповед на кметовете на съответните общини длъжностни лица - оторизирани служители (титуляр и заместващ) за работа със системата въвеждат файловете на конкретната община в ИСО, като наименованието на файловете следва да отговаря на описания в системата ИСО формат. При всяка настъпила промяна в заповедта за определяне на оторизираните служители за работа със системата, съответните общини писмено уведомяват дирекция „Финанси на общините” в МФ.

Достъп до Информационната система за общините (ИСО) имат само регистрирани потребители, които имат съответните права, като регистрацията на потребителите в ИСО се извършва *само* на електронен адрес:

<http://iso.minfin.bg/>

Приложения – образци на справки:

1. **Бюджет на общината по бюджетни показатели** се зарежда на електронен адрес <http://iso.minfin.bg/>;

2. **Разшифровка на натуралните показатели по функции и по дейности: щатни бройки**, в т. ч. по трудови правоотношения и по служебни правоотношения за 2014 г. се зарежда на електронен адрес <http://iso.minfin.bg/>;

Макетите па т. 1 и т. 2 ще бъдат качени на сайта на МФ като приложения към настоящите указания и ще се изпратят на общините по електронна поща от съответните отговорници.

3. План-график за обслужване на просрочените задължения – **приложение № 1** се изпраща по електронен път във формат excel на съответния отговорник и на хартиен носител с подпис на кмета и печат на общината в МФ, дирекция „Финанси на общините”.

4. Справка за размера (ставка) на данъка върху недвижимите имоти и данъка при възмездно придобиване на имущество за 2014 г. – **приложение № 2**, заедно със заверен препис от съответните текстове на Наредбата на общинския съвет по чл. 1, ал. 2 от Закона за местните данъци и такси, се изпраща в срока по чл. 97 от ЗПФ на хартиен носител с подпис на кмета и печат на общината в МФ, дирекция "Финанси на общините";

5. Справка за разпределението на средствата от преходния остатък от 2013 г. по функции и дейности по бюджета за 2014 година – **приложение №3** се изпраща по електронен път във формат excel на съответния отговорник и на хартиен носител с подпис на кмета и печат на общината в МФ, дирекция „Финанси на общините”;

6. Справка за разходите за командироване на експертите от ТЕЛК от друга община при освидетелстване на лица, живеещи на територията на тяхната община – **приложение № 4** се изпраща по електронен път във формат excel на съответния отговорник и на хартиен носител с подпис на кмета и печат на общината в МФ, дирекция „Финанси на общините”;

7. Справка за общия размер на възстановените средства от неразкрити социални услуги за ..... тримесечие на 2014 г.– **приложение №5** се изпраща хартиен носител с подпис на кмета и печат на общината в МФ, дирекция „Финанси на общините”;

8. Справка за фактически разходвани средства за присъдена издръжка по реда на Наредбата за изплащане от държавата на присъдена издръжка за съответното тримесечие на 2014г. и разшифровка към нея – **приложения № 6 и 6а** се изпращат по електронен път във формат excel на съответния отговорник и на хартиен носител с подпис на кмета и печат на общината в МФ, дирекция „Финанси на общините”;

9. Справка за разпределение на субсидията за 2014 година по читалища– **приложение № 7** се изпраща хартиен носител с подпис на кмета и печат на общината в МФ, дирекция "Финанси на общините";

10. Разшифровка на планираните трансфери от община за съфинансиране на проекти по програми на ЕС през 2014 г., по договори за безвъзмездна финансова помощ **приложение № 8** се изпраща по електронен път във формат excel на съответния отговорник на хартиен носител с подпис на кмета и печат на общината в МФ, дирекция „Финанси на общините“;

11. Разшифровка на капиталовите разходи, финансирани от приходи по §40-00 Постъпления от продажба на общински нефинансови активи – **приложение № 9** се представя на хартиен носител с подпис на кмета и печат на общината в МФ, дирекция „Финанси на общините“;

12. Образец на заявка за лимит на целева субсидия за капиталови разходи за изграждане и основен ремонт на общински пътища – **приложение № 10** се представя на хартиен носител с подпис на кмета и печат на общината в МФ, дирекция "Финанси на общините";

13. В срока, определен с чл. 97 от Закона за публичните финанси, общините изпращат в Министерството на финансите на съответния отговорник и **сканирано копие от решението на общинския съвет за приемането на бюджета на общината за 2014 г.**

МИНИСТЪР: /п/

ПЕТЪР ЧОБАНОВ